

Čís. 6298.

K § 359 tr. zák.

K otázke trestneprávnej zodpovednosti členov správy a dozorčieho výboru družstva za spreneveru tovaru náležajúceho družstvu, spáchanú tým, že sa usniesli tovar predat', hoci vedeli, že je zabavený berným úradom pre daňové nedoplatky družstva.

(Rozh. zo dňa 1. decembra 1938, Zm IV 301/38.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti A. a spol. pre zločin sprenevery v dôsledku zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu z úradnej moci podľa § 35, odst. 1 tr. p. zrušil rozsudok vrchného súdu, nariadil nové pokračovanie a tým poveril vrchný súd; zmätočná sťažnosť bola poukázaná na toto rozhodnutie.

D ô v o d y:

Proti rozsudku vrchného súdu podal verejný žalobca zmätočnú sťažnosť podľa § 385, č. 1 a) tr. p. čo do oslobodenia obžalovaných A., B., C., D., E., F., G., H., Ch.

Podľa obžaloby. dopustili sa menovaní obžalovaní zločinu sprenevery podľa §§ 70, 359, 356 tr. z. tým, že sa dňa 3. februára 1930 v L. ako členovia správy »Potravného družstva« spoločne usniesli na tom, že odpredajú tovar družstva v cene 13.000 Kč, čo aj v roku 1930 a 1931 previedli, a tým aj odpredali tovar v hodnote 7.665 Kč, tedy 2.000 Kč prevyšujúcej, ktorý bol berným úradom pre daňové nedoplatky zabavený a u družstva ponechaný.

Odvolačí súd prevzal to zistenie prvostupňového súdu, že všetci obžalovaní jednak ako starí členovia správy Potravného družstva v L. na schôdzi družstva, konanej dňa 3. februára 1930 svojimi hlasmi prispeli k vyneseniu usnesenia, ktorým bolo nariadené vypredanie všetkého tovaru v družstve sa nachádzajúceho, teda i toho, ktorý bol berným úradom pre daňovú pohľadávku 26.602 Kč zabavený, pokiaľ sa týka jako noví členovia správy trpeli a súhlasili, aby sa toto usnesenie prevádzalo (aby zabavený tovar bol odpredaný), ačkoľvek vedeli, že tovar, ktorý sa v družstve mal vypredať, bol postihnutý exekučným zátvorom. Doplnil zistenia súdu prvej stolice v tom, že za odpredané zabavené veci sa utržilo 10.696 Kč 80 h až 14.000 Kč, ktoré peniaze byly venované na zaplatenie rôznych dlhov družstva, a že zabaveným predmetom hrozila skaza, pretože byly uložené v uzavrenej a nevetranej miestnosti, že dlhým ležaním potravné články strácaly veľmi na jakosti a časom mohly sa stať úplne neupotrebitelnými, pri čom nebezpečenstvo skazy bolo zvýšené tým, že myši, ktoré sa v uzavrenej obchodnej miestnosti veľmi rozmnožily, poškozovaly zbožie, a preto bolo potrebné zamedziť nejakým spôsobom jeho skazu. Tiež zistil vrchný súd, že obža-

lovaní neohlásili bernému úradu, že tovar podlieha skaze, a keby to boli ohlásili, že by bol berný úrad urýchlene vypísal dražbu.

Napokon zistil vrchný súd, že obžalovaní A. a F. boli členmi správy družstva a obžalovaní C. a E. boli členmi jeho dozorčieho výboru, že exekúcia bola vedená proti Potravnému družstvu v L., že boly zabavené veci patriace tomuto družstvu, ktoré bolo exekútom, že správa a dozorčí výbor družstva sa usniesly, aby obchod s miešaným tovarom bol postupne vypredaný a zastavený, a že medzi zbožím, ktoré sa malo predať, bolo i zabavené zbožie.

Z týchto skutkových zistení dovodil odvolací súd, že v tomto prípade išlo o čiastočnú likvidáciu družstva, zlikvidovanie jedného odvetvia obchodu, a k usneseniu o tom bolo príslušné iba valné shromaždenie, ktoré podľa §§ 240 a 176 obch. zák. vykonáva všetky práva patriace členom družstva a do oboru pôsobnosti ktorého podľa §§ 240 a 179 obch. zák. patrí i usnesenie o zrušení družstva, a že súdeného trestného činu by sa mohli dopustiť iba účastníci valného shromaždenia, ktorí by sa usniesli predať zabavené veci, pretože valné shromaždenie je zákonným zástupcom družstva ako vlastníka zabavených vecí a nie správa, ani dozorčí výbor družstva, ktoré k takémuto usneseniu oprávnené neboly, a preto zmenil odsudzujúci rozsudok prvej stolice dotyčne menovaných obžalovaných a všetkých na základe § 326, č. 1 tr. p. od obžaloby oslobodil s tým odôvodnením, že obžalovaní nepokračovali ako vlastníci zabavených vecí a nemohli preto ani spáchať trestný čin podľa § 359 tr. z.

Najsamprv sa podotýka, že nemožno súhlasiť s právnym názorom vrchného súdu, že v dôsledku usnesenia menovaných obžalovaných ako členov správy a dozorčieho výboru o zrušení obchodu s miešaným tovarom a o postupnom vypredaní tovaru išlo o čiastočnú likvidáciu družstva, o ktorej podľa §§ 240, 179 obch. zák. by malo rozhodovať valné shromaždenie, a že preto neboly oprávnení o tomto rozhodovať obžalovaní ako členovia správy, pokiaľ sa týka ako členovia dozorčieho výboru. Ustanovenie § 179, čís. 6 obchod. zák. hovorí o zrušení spoločnosti a v súvislosti s tým o ustanovení likvidátorov. Púhe obmedzenie obchodnej činnosti družstva však nelze považovať za zrušenie družstva a na také obmedzenie obchodnej činnosti nevzťahuje sa uvedené ustanovenie zákona.

Právom však vytýka zmätočná sťažnosť, že je mylný názor odvolacieho súdu aj v tom, že obžalovaní, či už boli členmi správy, alebo dozorčieho výboru, nepokračovali ako vlastníci zabavených vecí, a neobstojí preto ani tento dôvod oslobodenia obžalovaných.

V súdenom prípade išlo o zabavenie vecí družstva. Družstvo ako právnická osoba, môže vykonávať svoje práva, tedy aj právo vlastnícke, len prostredníctvom svojich fyzických orgánov, určených stanovami družstva. Tieto fyzické osoby sú zodpovedné za svoje činy v tejto funkcii, ako by boly samy vlastníkmi zabavenej veci.

Je preto pre posúdenie otázky viny obžalovaných závažné, či všetci obžalovaní alebo ktorí z nich boli členmi správy, pokiaľ sa týka dozorčieho výboru, a to jak v dobe usnesenia o zrušení obchodu s miešaným tovarom, tak aj v dobe uskutočnenia odpredaju tovaru, či ako taki boli oprávnení rozhodovať o zrušení tohoto obchodu a o odpredaju tovaru, najmä v takom rozmere, ako sa stalo v súdenom prípade, aký bol vôbec obor pôsobnosti správy a dozorčieho výboru podľa stanov, pokiaľ sa týka podľa rozhodnutia valného zhromaždenia. Ďalej bude treba zistiť aj konkrétnu činnosť jednotlivých obžalovaných jak pri hlasovaní o zrušení obchodu — v zápisnici o tomto zasedaní zo dňa 3. februára 1930 nie je vôbec uvedené, ktorí z prítomných členov správy alebo dozorčieho výboru hlasovali a či sa usnesenie stalo jednohlasne — tak aj o odpredaju tovaru. Celkom passívnu činnosť nebolo by možné podriaďiť pod ustanovenie § 359 tr. z.

V smere subjektívnom bude treba zistiť, či jednotliví obžalovaní v dobe rokovania, vzťahujúceho sa na odpredaj tovaru, vedeli, že išlo o zabavené veci a že dane, pre ktoré bolo zabavenie vykonané, neboly ešte zaplatené.

Ponevác možnosť použitia príslušného ustanovenia trestného zákona závisela od zistenia okolností, ktoré nevzal vrchný súd v úvahu, zrušil Najvyšší súd podľa ustanovenia § 35, odst. 1 por. nov. rozsudok vrchného súdu, nariadil ďalšie pokračovanie, ktorým poveril vrchný súd, a zmätočnú sťažnosť verejného žalobcu poukázal na toto rozhodnutie.

Čís. 6299.

Keď jeden z pachateľov už skončil svoj neozbrojený — holou rukou prevedený — útok proti orgánu vrchnosti (§ 4, odst. 2 zák. čl. XL: 1914), a potom druhý pachateľ tiež samostatne útočil proti tomuže orgánu vrchnosti nožom (§ 6, odst. 2 uved. zákona), a spôsobil mu poranenie (§ 301 tr. zák.), nemožno — ak nebolo medzi oboma pachateľmi vzájomnej dohody — prv uvedeného vinníka činiť zodpovedným ani za použitie noža druhým pachateľom, ani za poranenie orgánu vrchnosti (nejde tu o spolupachateľstvo v smysle § 70 tr. zák.).

(Rozh. zo dňa 1. decembra 1938, Zm IV 498/38.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti A. a spol. pre zločin násillia proti orgánu vrchnosti vyhovel zmätočnej sťažnosti obžalovaného B., uplatňovanej na základe § 385, čís. 1 b) tr. p., rozsudok vrchného súdu z tohoto dôvodu zmätočnosti zrušil vo výroku, ktorým bol čin obžalovaného B. kvalifikovaný aj podľa § 6, odst. 2 zák. čl. XL:1914 a podľa § 301 tr. z., tieto kvalifikácie pominul a kvalifikoval tento čin ako prečin násillia proti orgánu vrchnosti podľa § 4, odst. 2 zák. čl. XL: 1914.